Dosarul nr. 1a-2173/22
Nr Generat de PIGD - 1-22088710-02-1a-24112022
Judecătoria Criuleni (sediul Dubăsari)
Judecător: Ion Malanciuc

D E C I Z I E
În numele Legii
(DISPOZITIVUL)

05 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Elena Cojocari și Ion Bulhac

Cu participarea:
Procurorului: Djulieta Devder
Avocatului: Gîlcă Adrian, în interesele inculpatei Odobaș Mariana
Inculpatei: Odobaș Mariana, prin videoconferință

A examinat în ședință publică în ordine de recurs, prin videoconferință, recursurile declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022, adoptată în cauza penală de învinuire a lui **Odobaș Mariana ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit. a) Cod Penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 23.06.2022-07.11.2022;
Judecarea recursului la Curtea de Apel Chișinău de la 24.11.2022-05.03.2024;
Procedura citării a fost legal executată.

Avocatul Gîlcă Adrian, în interesele inculpatei Odobaș Mariana și inculpata au solicitat admiterea recursurilor declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022.

Acuzatorul de stat Djulieta Devder a solicitat respingerea recursurilor declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana, ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022.

Asupra recursurilor declarate de Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 20222, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1) pct. 1^4, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Recursurile declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022, se resping ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a hotărîrii contestate.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea de către **Odobaș Mariana** se va calcula din data pronunțării prezentei Decizii 05 martie 2024, cu includerea în acest termen perioada executată a pedepsei de la 04 iulie 2023 până la 05 martie 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Elena Cojocari***

Judecător: ***Ion Bulhac***

Dosarul nr. 1a-2173/22
Nr Generat de PIGD - 1-22088710-02-1a-24112022
Judecătoria Criuleni (sediul Dubăsari)
Judecător: Ion Malanciuc

D E C I Z I E
În numele Legii

05 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Elena Cojocari și Ion Bulhac

Cu participarea:
Procurorului: Djulieta Devder
Avocatului: Gîlcă Adrian, în interesele inculpatei Odobaș Mariana
Inculpatei: Odobaș Mariana, prin videoconferință

A examinat în ședință publică în ordine de recurs, prin videoconferință, recursurile declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022, adoptată în cauza penală de învinuire a lui **Odobaș Mariana ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit. a) Cod Penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 23.06.2022-07.11.2022;
Judecarea recursului la Curtea de Apel Chișinău de la 24.11.2022-05.03.2024;

Procedura citării a fost legal executată.

Avocatul Gîlcă Adrian, în interesele inculpatei Odobaș Mariana și inculpata au solicitat admiterea recursurilor declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022.

Acuzatorul de stat Djulieta Devder a solicitat respingerea recursurilor declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana, ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022.

Asupra recursurilor declarate de Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 20222, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Prin sentința *Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022,* **Odobaș Mariana** ***** *(născută la *****, IDNP – *****, domiciliată în s. *****, cetățean al Republicii Moldova, moldoveancă, studii medii incomplete, neangajată în cîmpul muncii, în relații de concubinaj, anterior a fost judecată, - prin ordonanța din 16.04.2010, emisă de Procuratura raionului Cimişlia, a fost încetat procesul penal, în privința numitei, în cauza penală nr. 2010400054, privind săvîrşirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) din Codul penal pe motivul retragerii plîngerii de către partea vătămată. - prin sentința din 14.04.2016, emisă de Judecătoria Dubăsari, a fost încetat procesul penal în cauza penală nr. 2016130048, privind săvîrşirea infracțiunii prevăzute de art. 155 din Codul penal pe motivul împăcării părților. - prin sentința din 02.08.2017, emisă de Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari, a fost recunoscută vinovată de săvîrşirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1) şi art. 201[1] alin. (1) lit. b) din Codul penal, fiindu-i stabilită, potrivit art. 84 CP, pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani. Conform art. 90 din Codul penal executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe un termen de 1 an. - prin sentința din 04.02.2020, emisă de Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari, a fost recunoscută vinovată de săvîrşirea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1) şi art. 287 alin. (3) lit. b) din Codul penal, fiindu-i stabilită, potrivit art. 84 CP, pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani şi 8 luni. Conform art. 90 din Codul penal executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe un termen de 5 ani)* a fost recunoscut vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.201[1] alin.(1) lit. a) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.364[1] alin.(8) CPP, sub formă de 1 (unu) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită inculpatei ***Odobaș Mariana*** ***** pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.201[1] alin.(1) lit. a) Cod penal, partea

neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 04.02.2020, prin care potrivit art. 84 CP i-a fost stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 8 luni, iar conform art. 90 din Codul penal executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe un termen de 5 ani, stabilindu-i-se definitiv lui ***Odobaș Mariana*** ***** pedeapsa sub formă de 5 (cinci) ani și 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

S-a aplicat în privința inculpatei ***Odobaș Mariana*** ***** măsură preventivă arestul pînă la intrarea în vigoare a sentinței.

Termenul executării pedepsei de către ***Odobaș Mariana*** ***** s-a dispus de a începe din momentul reținerii acesteia.

S-a încasat din contul lui ***Odobaș Mariana*** ***** în beneficiul statului suma de 320 (trei sute douăzeci) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Corpurile delicte: două cuțite de bucătărie, ridicate prin proces verbal de cercetare la fața locului din 01 mai 2022, efectuat în s. *****, la domiciliul lui Roșca Piotr, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delicte a Inspectoratului de Poliție Dubăsari, după intrarea în vigoare a prezentei sentințe, s-a dispus de nimicit.

2. *Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că*, ***Odobaș Mariana*** *****, la 01.05.2022, aproximativ la ora 08:55, avînd scopul provocării suferințelor fizice membrului familiei sale, acționînd cu intenție directă, admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, aflîndu-se la domiciliu, amplasat în s. *****, în cadrul unei discuții contradictorii cu concubinul său Roșca Piotr *****, a aplicat violență fizică în privința acestuia, manifestată prin faptul că a aruncat un cuțit de bucătărie în corpul acestuia, lovindu-l în brațul stîng cu partea ascuțită, cauzîndu-i leziuni corporale, iar în continuare l-a lovit de mai multe ori cu palmele și picioarele peste corp, cauzînd membrului familiei sale leziuni corporale sub formă de - plagă tăiată la nivelul brațului stîng, treimea medie, care conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202216D0738 din 01.06.2022, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare ușoară.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, **Odobaș Mariana** ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de **art. 201[1] alin.(1) lit. a) din Codul penal**, **violența în familie**, adică *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.*

Solicitările recurenților:

3. *Împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022 a declarat recurs apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana solicitând: admiterea recursului, casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatei pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 201/1 alin. (1) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) CPP, să fie aplicată pedeapsă penală sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu executarea separată a pedepselor, ținându-se cont de Sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 04.02.2020, prin care potrivit art. 84 CP i-a*

fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 8 luni, iar conform art. 90 din Codul penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de 5 ani, fără încasarea cheltuielilor judiciare, cu anularea măsurii preventive aplicate la pronunțarea sentinței sub formă de arest.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a invocat următoarele aspecte:

- consideră, că pedeapsa aplicată sub formă de 5 (cinci) ani și 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, este prea aspră și ținînd cont de faptul că inculpata Odobaș Mariana a solicitat prin intermediul apărătorului exprimarea dreptului său de a ataca hotărîrea primei instanțe cu apel, înaintează prezenta cerere de recurs, prin care exprim dezacordul cu sentința din 07 noiembrie 2022 în partea categoriei și pedepsei aplicate;

- luînd în vedere circumstanțele cazului, poziția inculpatei supra modului și dreptului său de a ataca hotărîrea instanței, împrejurările comiterii infracțiunii, comportamentul inculpatei pe parcursul judecării cauzei, recunoașterea comiterii infracțiunii, starea familiară a inculpatei, consideră că pedeapsa aplicată cu închisoare este prea aspră, iar sentința judecătoarei Criuleni (sediul Dubăsari), poate fi casată, cu pronunțarea unei noi sentințe de condamnare a lui Odobaș Mariana, cu aplicarea unei pedepse mai blînde pentru infracțiunea comisă la data de 01.05.2022 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu executarea separată a pedepselor, ținîndu-se cont de condamnarea lui Odobaș Mariana prin Sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 04.02.2020, prin care potrivit art.84 CP i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 8 luni, iar conform art. 90 din Codul penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de 5 ani;

- în atare circumstanțe, partea apărării consideră că instanța de fond la aplicarea pedepsei față de Odobaș Mariana, incorect și nejustificate au fost aplicate cerințele art.75 Cod penal, conform căruia persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă ținîndu-se cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia;

- partea vătămată Roșea Piotr ***** având calitate de concubin a inculpatei a declarat, că nu are pretenții față de inculpată, dorește aplicarea față de ea a unei pedepse fără închisoare, pentru că ea are grijă de gospodărie și aflarea acesteia în detenție va agrava și mai mult starea materială a familiei;

- totodată, partea apărării consideră incorectă hotărîrea în partea încasării în beneficiul statului din contul inculpatei a sumei de 320 (trei sute douăzeci) lei cu titlul de cheltuieli judiciare, cheltuieli suportate pentru faptul că victima Roșea Piotr a fost supus examinării medicale (raportul de expertiză judiciară medico - legală nr. 202216D0738 din 01.06.2022);

- pentru aplicarea hotărîrei privind încasarea cheltuielilor judiciare instanța de fond a făcut trimitere la art. 385 alin. (1) pct. 14 CPP, art. 227 alin. (1) CPP și art. 228 alin. (4) CPP, însă nu s-a ținut cont de starea materială a inculpatei și faptul, că expertul are dreptul la recompensă pentru executarea obligațiunilor, afară de cazurile cînd le-au executat în cadrul însărcinării de serviciu;

- organul de urmărire penală la faza de urmărire și acuzatorul la faza de judecare nu au argumentat temeinic și legitim necesitatea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatei Odobaș Mariana;

- consideră incorectă aplicarea măsurii preventive arestul în privința inculpatei Odobaș Mariana, ori măsura nu a fost argumentată pe deplin și lipsesc temeiurile legitime privind aplicare prezentei măsuri preventive.

3.1. *De asemenea, împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022 a declarat recurs inculpata Odobaș Mariana solicitând: admiterea recursului, casarea sentinței, stabilirea în privința sa a unei pedepse neprivative de libertate motivând că pedeapsa instanței de fond este prea aspră. Totodată, a indicat faptul că la data de 22.04.2023 a născut.*

Cu privire la procedura de judecare a cauzei:

4. Astfel, în instanța de fond, cauza penală privind-o pe Odobaș Mariana ***** a fost examinată conform procedurii prevăzute la art. 364[1] Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022 a fost contestată cu **apel** de către avocat și inculpată, care nu sunt de acord cu soluția instanței în partea ce ține de individualizarea pedepsei și încasării cheltuielilor judiciare.

4.1. Prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 83 din 14 aprilie 2023 (în vigoare din 02.08.2023), art. 364[1] Cod de procedură penală, a fost completat cu aliniatele 10 și 11, cu următorul cuprins: ”(10) Sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită. Partea vătămată poate ataca cu recurs sentința, invocând doar erorile procesuale. (11) Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 și 448.”

4.2. Potrivit art. IV al Legii nr. 83 din 14 aprilie 2023 (în vigoare din 02.08.2023), Cauzele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se află în faza de inițiere a acordului de recunoaștere a vinovăției și cauzele de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se află la etapa de până la începerea cercetării judecătorești **se vor examina conform procedurii prevăzute de prezenta lege**.

4.3. La fel, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) nr. 245 din 31.07.2023 (în vigoare de la 22.08.2023), la articolul 437, alineatul (1) se completează cu punctele 1[1])–1[4]) cu următorul cuprins: ”1[1]) sentințele ale căror părți au fost secretizate, dacă nu se contestă fondul cauzei; 1[2]) sentințele pronunțate în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției și în procedura acordului de cooperare; 1[3]) sentințele adoptate în ședință preliminară; **1[4]) sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală**;”.

4.4. Conform art. 3 Cod de procedură penală, (1) În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în

instanța judecătorească. (2) Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămîne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă.

4.5. Respectiv, chiar dacă la momentul adoptării sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022, aceasta era pasibilă de a fi atacată cu apel, în instanța ierarhic superioară aceasta a fost examinată în ordine de recurs, în conformitate cu prevederile art. 447 și 448 Cod de procedură penală.

Argumentele părților:

5. La judecarea recursului, avocatul Gîlcă Adrian, în interesele inculpatei Odobaș Mariana și inculpata au solicitat admiterea recursurilor declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022.

5.1. Acuzatorul de stat Djulieta Devder a solicitat respingerea recursurilor declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana, ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022.

5.2. Partea vătămată Roșca Piotr fiind înștiințat legal despre ora, data și locul examinării cauzei, in instanța de recurs nu s-a prezentat. Astfel, Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei în lipsa părții vătămate, nefiind încălcat în cazul dat dreptul la un proces echitabil or, potrivit art. 447 alin.(1) CPP *Judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie.* ***Neprezentarea*** *inculpatului,* ***părții vătămate,*** *părții civile și părții civilmente responsabile legal citate,* ***precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului,*** *însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informîndu-i despre aceasta.*

Aprecierea instanței de recurs:

6. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, audiind procurorul, avocatul, inculpata și cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a respinge ca fiind nefondate* recursurile declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022, reieșind din următoarele considerațiuni:

6.1. În conformitate cu art. 364^1 alin. (10) și (11) Cod de procedură penală, (10) Sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită. Partea vătămată poate ataca cu recurs sentința, invocând doar erorile procesuale.

(11) Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 și 448.

6.2. Potrivit art. 437 alin. (1), pct. 1^4) Cod procedură penală, (1^4) Pot fi atacate cu recurs: 1) sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

6.3. Conform art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

6.4. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1, lit. a) Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

7. Probe noi acuzarea cât și apărarea în instanța de recurs nu au prezentat, solicitând doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond.

Cercetarea judecătorească în instanța de fond s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

8. *Inculpata Odobaș Mariana ***** fiind audiată în ședința de judecată a instanței de fond*, a declarat că locuiește în s. *****. Roșca Piotr este concubinul ei și ei locuiesc în gospodăria lui Roșca Piotr. Pe 01.05.2022, fiind acasă, între dînsa și concubin s-a iscat o ceartă. Ea a luat un cuțit de bucătărie și l-a lovit pe Roșca Piotr în mîna stîngă, lîngă umăr. A fost salvarea, care i-a acordat ultmului ajutor, dar la spital nu a fost internat. Recunoaște că i-a cauzat leziuni corporale lui Roșca Piotr, dar s-a împăcat cu acesta, pretenții unul față de altul nu au. Dorește ca pedeapsă să achite amendă.

La întrebările adresate a concretizat că în momentul cînd a aruncat cu cuțitul în Piotr, era la o distanță de vreo 10 pași. Ea era în ogradă, iar Piotr a ieșit în prag și în acel moment ea a aruncat cuțitul. Nu ține minte dacă au mai venit acolo careva vecini, deoarece era speriată. Din mâna curgea sânge, dar nu tare. În acel moment ea era în stare de ebrietate. A aruncat un cuțit care era de culoare cafenie, cu mînerul din lemn. Cînd a venit salvarea, pe Piotr nu l-a lovit cu mâinile.

8.1. *În ședința instanței de recurs, inculpata Odobaș Mariana* a solicitat admiterea recursurilor declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022.

9. Colegiul Penal constată că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinenței și concludenții, utilității și veridicității raportată la declarațiile date de inculpată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatei **Odobaș Mariana ***** încadrarea juridică corespunzătoare, și anume **art. 201^1 alin.(1) lit. a) din Codul penal**, ***violența în familie***, adică *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.*

10. În acest sens, cu referire la învinuirea înaintată inculpatei **Odobaș Mariana *****,** instanța de recurs a constatat în baza probelor administrate de acuzatorul de stat că acțiunile infracționale ale inculpatei întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii

prevăzute de art. 201[1] alin. (1) lit. a) Cod Penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte de către apărător și inculpată.

11. *Instanța de recurs a reținut că legalitatea și temeinicia Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022 este contestată cu recurs de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana în partea individualizării pedepsei penale, solicitând în acest sens aplicarea față de inculpată a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, fără încasarea cheltuielilor judiciare.*

Inculpata prin recursul depus a solicitat ca să-i fie stabilită o pedeapsă nonprivativă de libertate.

12. Astfel, ***cu referire la pedeapsa penală*** aplicată inculpatei **Odobaș Mariana ******* pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de **art. 201[1] alin. (1) lit. a) Cod Penal**, instanța de recurs notează că potrivit prevederilor art. 61 alin.(1) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Iar, potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cît și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

13. Conform art. 75 alin. (1) din Codul penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Iar potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Colegiul, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, ține cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 din Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Mai mult, urmează a fi reținut că din dispozițiile art. 75 alin.(1) Codul penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiunii atât de către condamnat, precum și de alte

persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal al RM. Iar, individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

După această clarificare, instanța accentuează că pedeapsa aplicată inculpaților trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului Penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvîrșite, se stabilește avînd în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

13.1. La caz, dispoziția **art. 201[1] alin. (1) lit. a) Cod penal** prevede pedeapsa cu *muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.*

Astfel, privind gravitatea infracțiunii săvârșite, conform **art. 16 Cod penal**, Colegiul atestă că infracțiunea săvârșită de **Odobaș Mariana *******, se atribuie la categoria infracțiunilor *mai puțin grave,* comise cu intenție.

13.2. În continuare, Colegiul reține că, circumstanțe atenuante conform prevederilor art. 76 CP, în sarcina inculpatei a fost stabilită recunoașterea vinovăției.

În conformitate cu art. 77 CP, ca circumstanță care agravează răspunderea inculpatei Odobaș Mariana *****, instanța a reținut - *săvîrșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară și alte fapte care au relevanță pentru cauză*.

Reieșind din personalitatea inculpatei Odobaș Mariana ***** s-a stabilit că aceasta este locuitoare al s. *****, raionul Dubăsar, anterior a fost condamnată, antecedentele penale nefiind stinse, (potrivit certificatului F-246, f.d.83, copiile sentințelor f.d.97-108), totodată anterior a comis multiple fapte contravenționale, cu aplicarea violenței (potrivit cazierului contravențional, f.d.86).

De asemenea, se atestă că inculpata la evidența medicului psihiatru nu se află, la evidența medicului narcolog se află cu diagnoza - alcoolism cronic gr. II, forma mixtă

(potrivit certificatelor eliberate de Spitalul raional Criuleni, f.d.81,82), la locul de trai se caracterizează negativ (conform caracteristicii eliberate de primăria s. *****, f.d.77).

Așadar, Colegiul penal atestă că inculpata are antecedente penale, or prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 04.02.2020, ultima a fost condamnată în baza art. 151 alin. (1) și art. 287 alin. (3) lit. b) din Codul penal, fiindu-i stabilită, potrivit art. 84 CP, pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 8 luni. Conform art. 90 din Codul penal executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe un termen de 5 ani.

În aceste circumstanțe, se reține că **inculpata Odobaș Mariana a comis infracțiunea prevăzută de art.201[1] alin. (1) lit. a) în termenul de probă stabilit prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 04.02.2020, motiv din care se va respinge solicitarea apărătorului privind executarea separată a pedepselor.**

Sub acest aspect, urmărind realizarea scopurilor pedepsei penale, și anume reeducarea condamnatului, consideră că ele vor fi atinse prin stabilirea inculpatei Odobaș Mariana ***** a unei pedepse sub formă de închisoare, care luînd în considerație caracterul infracțiunii comise de ultima, va fi una echitabilă, **or inculpata anterior a comis 6 infracțiuni și a fost condamnată de 3 ori, este predispusă la comiterea infracțiunilor, inclusiv cu aplicarea violenței, se caracterizează negativ**. Astfel, cea mai potrivită pedeapsă o reprezintă condamnarea la privațiune de libertate, fapt care o va determina pe inculpată ca să se gândească asupra comportamentului său pe viitor, să-și revadă realmente viziunile de viață și să nu mai reprezinte un risc pentru membrii colectivității în care trăiește.

În aceste circumstanțe, aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este inoportună, deoarece inculpata a fost anterior condamnată de mai multe ori, însă nu și-a făcut concluziile și nu a îndreptățit încrederea ce i s-a acordat. Mai mult decât atât, pedeapsa anterioară sub formă de închisoare cu suspendare condiționată nu a avut efect, având șansa de a se corecta fără a fi izolată de societate, acesta a săvârșit la o scurtă perioadă de timp, în termen de probă o nouă infracțiune.

13.3. Potrivit art. 364[1] alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu *o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare*, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

În acest sens, prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsă în baza art. 364[1] alin.(8) Cod de Procedură Penală, de care beneficiază inculpata, obținem noi limite de pedeapsă care pot fi aplicate și anume *muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 120 de ore sau cu închisoare de la 3 luni până la 2 ani*.

Totodată, instanța de recurs reține că prevenirea și combaterea violenței în familie fac parte din politica națională de ocrotire și sprijinire a familiei și reprezintă o importantă problemă în societate. Pentru consolidarea, ocrotirea și sprijinirea familiei, pentru asigurarea respectării principiilor fundamentale ale legislației cu privire la

familie, recunoscând faptul că realizarea siguranței membrilor familiei constituie elementul-cheie în prevenirea violenței domestice, organele abilitate în acest sens sunt obligate să întreprindă toate măsurile legale și necesare pentru a înlătura orice act de violență cu care a fost sesizat.

14. În acest context, Colegiul penal consideră a fi pertinente soluției *mutatis mutandis,* constatările Curții în *cauza Eremia și alții împotriva Moldovei (cererea nr. 3564/11),* în care a fost stabilit că, în pofida faptului că cunoșteau despre acest abuz, autoritățile nu au luat măsuri eficiente față de soțul d-nei Eremia pentru a o proteja de acțiunile permanente de violență domestică. De asemenea, Curtea a considerat că, în pofida faptului că acțiunile violente ale soțului dnei Eremia față de soția sa erau manifestate în prezența fiicelor dnei Eremia, și astfel au avut efecte negative de ordin psihologic asupra acestora, autoritățile nu au acționat deloc sau au acționat într-o măsură foarte neînsemnată pentru a preveni un asemenea comportament. În final, Curtea a considerat că atitudinea autorităților a contribuit la sporirea violenței și a avut un caracter discriminatoriu față de dna Eremia ca femeie.

Respectiv, în prezenta speță s-a ținut cont de natura relațiilor sociale la care s-a atentat în raport cu Legea nr.145 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie și constatările Curții Europene a Drepturilor Omului.

14.1. Prin urmare, instanța de recurs consideră că pedeapsa stabilită de instanța de fond este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpată, iar pedeapsă stabilită inculpatei este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptei comise de inculpată, cât și personalității acesteia.

Asemenea fapte în mod cert afectează relațiile din societate menite să protejeze dreptul la sănătatea persoanei, inclusiv la un mediu de conviețuire familial agreabil. Prin urmare, modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatei și exercitarea unui control din partea statului ce vine să prevină antrenarea viitoare în activități de același gen, raportat la fapta comisă, gradul de pericol social sporit al acesteia și conduita inculpatei anterior și pe parcursul cercetărilor.

14.2. Referitor la gravitatea faptei comise, se impune de a menționa că prejudicierea relațiilor sociale cu privire la sănătatea persoanei sau la viața persoanei, are consecințe cu un pronunțat caracter grav, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale, cu atât mai mult că aceasta reprezintă tendințe ascendente. La fel, se va lua în considerație amploarea fenomenului violenței în familie, respectiv și eforturile întreprinse de autoritățile statului pentru a diminua numărul de astfel de infracțiuni, totodată, ținând cont de consecințele distructive asupra psihicului membrilor familiei agresoarei, de atitudinea inculpatei în vederea conștientizării faptei comise.

Astfel, în asemenea situații pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt prin aplicarea unei pedepse proporționale circumstanțelor cauzei, fapt realizat de către instanța de fond.

15. În acest sens, i s-a stabilit în mod echitabil inculpatei **Odobaș Mariana** pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de **art. 201[1] alin. (1) lit. a) Cod Penal** o pedeapsă sub

formă de **1 (unu) ani închisoare** cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Conform **art. 85 alin. (1) Cod penal**, *dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârşit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.*

Reieșind din faptul că inculpata a săvârșit infracțiunea în termenul de probă la stabilirea pedepsei va aplica și prevederile art. 90 alin. (10) Cod penal, potrivit cărora, *în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă* ***în condițiile art. 85 Cod penal****.*

Deci, în cauza dată este prezent cumulul de sentințe, iar pedeapsa corect a fost stabilită cu aplicarea dispozițiilor art. 85 Cod penal, astfel încât la pedeapsa definitivă aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari din 04.02.2020.

Respectiv, în baza **art. 85 alin. (1) Cod penal**, ***pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin noua sentință în mod întemeiat s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoriei Ungheni din 20.02.2020, stabilindu-i lui*** **Odobaș Mariana** ***o pedeapsă definitivă de 5 (cinci) ani 4 (patru) luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.***

16. În concluzie, Colegiul Penal statuează că pedeapsa stabilită de către instanța de fond, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane, iar argumentele indicate în recursurile depuse privind aplicarea în privința inculpatei Odobaș Mariana a unei pedepse nonprivative de libertate/muncă neremunerată în folosul comunității, au fost deja luate în considerație la individualizarea pedepsei de către instanța de fond.

16.1. Cu referire la recursurile declarate de a-i aplica inculpatei o pedeapsă neprivativă de libertate sau muncă neremunerată în folosul comunității, Colegiul penal notează că *o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.*

Pedeapsa prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.

Instanța de recurs apreciază că pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatei, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul Penal.

16.2. Prin urmare, referitor la gravitatea faptelor comise, se impune de a menționa că au consecințe cu un pronunțat caracter grav, reprezentând cele mai importante probleme sociale, cu atât mai mult că acestea reprezintă tendințe ascendente fapt ce majorează gradul prejudiciabil al acestora și rezonanța socială.

Respectiv, în asemenea situații pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unei pedepse reale cu executare, pentru ca inculpata, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

17. Anume pedeapsa în formă de *închisoare* stabilită de către instanța de fond în privința inculpatei **Odobaș Mariana *******, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpată, iar pedeapsă stabilită inculpatei este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpată, cât și personalitatea inculpatei.

18. ***Referitor la cheltuielile de judecată*** legate de faptul că partea vătămată Roșca Piotr a fost supus examinării medicale *(Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 202216D0738 din 01.06.2022, f.d.33-34)*, fiind suportate de către stat cheltuieli totale în sumă de 320 lei, Colegiul penal consideră că soluția instanței de fond prin care ultima a dispus încasarea sumei date din contul inculpatei Odobaș Mariana, este una justificată și întemeiată, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate.

Conform art.142 alin. (1) Cod de procedură penală, „Expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sînt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoștințe specializate de către persoana care efectuează urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei judiciare. Dispunerea expertizei judiciare se face, la cererea părților, de către organul de urmărire penală, procuror sau de către instanța de judecată, precum și din oficiu de către organul de urmărire penală sau procuror."

În conformitate cu art.143 alin.(1), pct. 6) Cod de procedură penală „Expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: altor cazuri cînd prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză".

Dispozițiile alin.(3) art.75 din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr.68 din 14.04.2016, expres stabilește că „în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) din Codul de procedură penală".

Totodată, prin Legea Parlamentului nr.316 din 22.12.2017, MO40-47/09.02.18 art.108, art.143 alin.(2) Cod de procedură penală al RM, a fost abrogat.

Din materialele cauzei penale, rezultă că una din probele ce confirmă vinovăția inculpatei Odobaș Mariana, este inclusiv Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 202216D0738 din 01.06.2022 (f.d.33-34), pentru efectuarea căruia au fost suportate cheltuieli în sumă totală de 320 lei.

Conform art. 227 Cod de procedură penală, prevede că, (1) Cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

(2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

(3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 229 Cod de procedură penală (1) *Cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului*.

(2) *Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare*, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

(3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Urmare celor menționate, Colegiul penal consideră că, cheltuielile de judecată în sumă de 320 lei, suportate pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202216D0738 din 01.06.2022 *(f. d. 33 - 34)*, urmează a fi achitate anume din contul lui Odobaș Mariana în contul statului, avînd în vedere că, la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală aceste cheltuieli au fost suportate de stat, deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatei, ultima urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizei judiciare.

18.1. În acest sens, instanța de apel notează că urmărirea și judecarea unei cauze penale ocazionează efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedură, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuirea apărătorilor, precum și cu orice alte cheltuieli necesare normalei desfășurări a procesului penal. În cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ și sumele pentru retribuția cuvenită experților și interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției. Spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sunt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sunt *avansate,* de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

18.2. Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind *vinovăția sa infracțională*, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

18.3. Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este *principală* și *integrală*, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

18.4. Așadar, Colegiul Penal conchide că solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea din contul inculpatei Odobaș Mariana a cheltuielilor judiciare în sumă de 320 lei suportate de bugetul de stat în legătură cu efectuarea expertizei judiciare este întemeiată și în conformitate cu art. 229 alin. (2) Cod procedură penală, instanța de fond în mod justificat a încasat din contul acesteia suma menționată.

19. Reieșind din aceste considerente, Colegiul Penal concluzionează că argumentele invocate în cererile de recurs depuse de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022, nu pot servi temei de admitere a recursurilor, în prezența circumstanțelor sus indicate, iar sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022 urmează a fi menținută fără modificări.

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1) pct. 1^4, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Recursurile declarate de apărătorul Vasile Tripac în interesele inculpatei Odobaș Mariana și de inculpata Odobaș Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 07 noiembrie 2022, se resping ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a hotărîrii contestate.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea de către **Odobaș Mariana** se va calcula din data pronunțării prezentei Decizii 05 martie 2024, cu includerea în acest termen perioada executată a pedepsei de la 04 iulie 2023 până la 05 martie 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Elena Cojocari***

Judecător: ***Ion Bulhac***